

sobota 20. 5. 2017

*Českí diváci sú úžasní.
Sú šťastní, keď môžu byť súčasťou predstavenia.*

PETER FASCHING

Náměsíčníci (Imitace a tušení)

2-3

Kauza Schwejk

4-6

8. festivalový den obrazem

7

Olomoucký rondel štěstí

MARTIN MAHATSCHKEK

Všechno se to spojuje, hvězdná i ozubená kola do sebe zapadají, jak Flora frčí Olomoucí. Jsme daleko za půlkou – nicméně – možná díky tomu vyplouvá víc a víc jemností na povrch, jak se tady všechno potkává v čase a prostoru úplnou náhodou, možná i s přísnou logikou. Včera v inscenaci Ivana Buraje z úst herečky Marie Ludvíkové zaznělo jméno Viktorie Knotkové, dávné dramaturgyně Pražského komorního divadla, která v současnosti působí v Theater Bremen. Ano, přesně v tom divadle, které se produkčně podílelo také na přípravě mezinárodního projektu Kauza Schwejk. I jeho herci se v inscenaci objevují. O tom, co jim zkoušení v mezinárodním týmu přineslo, se dozvíte ve speciálních rozhovorech redaktorek Báry a Báry!

Poooooocat!

V průběhu celé Flory se nám vynořila vlastní redakční „Kauza B.“, jak jsem tento úkaz pojmenoval pro včerejší večer, a je s podivem, že na ně upozornil nezávislý pozorovatel mimo naše řady. Letos se sešla mimořádně silná „báří“ sestava. Vedle dalších členů redakce máme hned tři – Báry Forkovičovou, Chovancovou a Kašparovou. Kolektivně, byť se zbytek jmenuje povětšinou jinak, jsme se rozhodli, že tento fakt decentně oslavíme zadní stranou. Nebojte se otevřít. Autorem mistrovského plátna je Lukáš Horký.

Pokud si všimnete něčeho zvláštního na našich jménech, je to náhoda. Je sobota, předposlední den Flory, a my jsme byli letos prý až příliš hodní. Dovolil bych si nějaké to zlobeníščko!

Velice se omlouváme, ale dnešní inscenace RISE UP bude zrušena z důvodu nepředvídatelných komplikací na letišti v Mnichově. Vstupenky můžete vracet na pokladnu Moravského divadla do pátku 26. 5. anebo přímo na místě původně plánovaného začátku vystoupení (Divadlo K3 v 19 hodin). Na nedělní představení v 15 hodin se účinkující zvládají připravit, nyní je na neděli k dispozici ještě 10 míst! Ještě jednou se omlouváme za nečekanou programovou změnu.

SO 20. 5.

10:30 S-klub

Hermann Broch – Ivan Buraj

NÁMĚSÍČNÍCI (Imitace a tušení)

HaDivadlo Brno

Éterická expozice „rozpadu hodnot a zániku starého světa“ na přelomu 19. a 20. století. Mnohvrstevnatá románová trilogie předního evropského modernisty v radikální úpravě uměleckého šéfa brněnského souboru Ivana Buraje.

10:30 Divadlo na cucky / Freskový sál

THE DRY PIECE

taneční workshop

13:45 Konvikt / šapitó

DEBATA se Studiem Hrdinů

16:00 Moravské divadlo

Michail Bulgakov

MISTR A MARKÉTKA

Moravské divadlo Olomouc

Parafráze faustovského tématu v panoptikálním prostředí meziválečné Moskvy. Fantaskní příběh nadpozemské lásky, rámovaný osudovým setkáním Piláta Pontského s Ježíšem Nazaretským, v režijní vizi Bogdana Kokotka.

19:00 Konvikt / Divadlo K3 – ZRUŠENO!!!

Guilherme Miotto – Menno van Gorp

RISE UP

21:00 Divadlo hudby

Rodrigo Sobarzo

PRINS OF NETWORKS

Chilský alchymista Diego Olea zve na nezapomenutelnou návštěvu do podivuhodného experimentálního modulu. Podmanivý divadelní výzkum přírody, hmyzu i ekologických cyklů v digitálním věku!

22:00 Konvikt / šapitó / koncert

No.c

Zvukově-rytmicko-kompoziční instrumentální experiment s posthardcore kořeny.

23:00 Konvikt / šapitó

DJ René

„NIČ NIE JE NORMÁLNE“

JAKUB MOLNÁR

Keď brněnské HaDivadlo pred dvomi rokmi prebral Ivan Buraj, platilo za jednu z najzaujímavejších scén českého divadla. Mladý slovenský režisér sa k jeho vedeniu dostal takmer hneď po škole. Rozprávali sme sa na javisku S-ka po jeho veľmi ambiciózných Náměsíčníkoch.

HaDivadlo, kde si umeleckým šéfom od roku 2015, má svoj repertoár postavený predovšetkým na nemeckých, českých ale i autorských textoch. Zakladáš si na tejto dramatickej výstavbe repertoáru?

Ťažko na to odpovedať, pretože si myslím, že podstata dramaturgického plánu netkvie v tom, či ide o texty orientované na konkrétnu dramatikú. Skôr by som bol rád, keby bolo HaDivadlo definované ako divadlo, ktoré sa nezaobrá iba nejakou estetikou alebo sa nevyhraňuje na jednu konkrétnu formálnu metódu, či ide o autorské alebo dramatické divadlo. Pre mňa je jednotiaci princíp práve snaha späťne divadlo spolitizovať, resp. zexplicitniť jeho političnosť a klásť dôraz na to, že jeho najzásadnejšou zbraňou je schopnosť pracovať s kontextom a schopnosť reagovať na súčasnosť.

V predstavení Náměsačníci sme mali možnosť vidieť tri rozličné estetické prístupy k realite. Myslíš si, že náznaková, antiiluzívna estetika prežíva svoje najsugestívnejšie obdobie?

Jedna z veľmi podstatných stratégií umenia je podľa mňa skúmanie reality a jej nesamozrejmosť. Väčšina ľudí si myslí, že si niečo myslia, pretože to je normálne alebo prirodzené. Napríklad aj veľa politikov narába a skloňuje slovo „normálne“, ale pritom nič nie je normálne, všetko na tomto svete je konštruované. Myslím si, že je veľmi zaujímavé skúmať realitu skrz jej hranice. Niekde sa tá zóna nedokonalej reality končí a začína temné pozadie, voči ktorému všetci každý deň konáme. Pre mňa je veľmi zaujímavé jednotlivé stratégie nazerania na realitu kombinovať. Taktiež skúmať, akým spôsobom sa dojem sna prelieva s dojomom reality a akým spôsobom môže do módov bytia, v ktorých vnímame niečo za utopické či snové vstupovať čosi, čo považujeme za reálne a naopak. V Náměsačníkoch som skúmal dve rôzne stratégie, ktoré sa ale aj viažu na Brocha. V tretej časti inscenácie sa ocitáme v zdaniej realite, ale zisťujeme, že i tá je určitou konštrukciou. Nám ľuďom neostáva nič iné, len si permanentne konštruovať rôzne mo-

Na nové kulturní centrum
v Olomouci jste už přispěli
532 460 Kč. Děkuje!

Dolní vám.

www.hithit.com/dolnivam

dely reality a to nikdy asi nezmeníme. Ide skôr o to, byť si vedomý toho, že skutočnosť je vždy umelá a my máme zodpovednosť za to, čo považujeme za skutočnosť, a preto by sme mali nad ňou každý deň uvažovať.

V tretej časti Námesáčnikov sme videli scénu prvej čítacej skúšky na inscenáciu. Aký podiel na tvorbe textu pre túto scénu si mal ty a aký herci?
Odpoveď na túto otázku je obsiahnutá v tej samotnej scéne, kedy sa postava Agáty stále pýta, či to je improvizácia, a ten režisér Buch jej odpovedá, že nie, toto nie je improvizácia. To bolo pre mňa veľmi dôležité, že ono to môže pôsobiť, že to na základe nejakých estetických prvkov evokuje realitu, ale nejde o realitu, to je môj model reality, s ktorým sa každý deň stretávam: s akýmsi strachom z reality. Práve preto som ho inscenoval, aby som pochopil limity tohto konštruktú.

Už v spomínanej tretej časti vystupuje postava režiséra Hansa Bucha. Nemal si nutkanie si túto postavu sám odohrať?

V žiadnom prípade. To je ten najpodstatnejší koncepčný prvok tretej časti inscenácie. To je to vodítko, indícia, skrz ktorú ten divák môže dospieť k tomu, že ide o umeloskonštruovanú realitu, o dočasnú stavbu, pretože u nás žiaden Hans Buch neskúšal ani žiaden taký človek neexistuje. Všetci hrajú sami seba, iba ja sa z tej reality akoby teleportujem preč a zanechám na tom prázdnom mieste niekoho, kto je explicitne neskutočný.

Aké boli reakcie hercov, keď si im na prvej skúške prezentoval svoju koncepciu troch častí?

Mne sa s nimi veľmi dobre tvorí. Pre mňa je HaDivadlo vynikajúcim a veľmi inšpirujúcim tvorivým prostredím. Práve preto je ten samotný text priznaným konštruktom, akýmsi

strachom, čo sa v budúcnosti môže stať, čo sa však naštastie v HaDivadle nedeje, pretože tvoríme v atmosfére pochopenia jedného voči druhému a schopnosti každý deň sa jeden druhému približovať. Bolo to prijaté veľmi otvorene a za to som veľmi šťastný.

IVAN BURAJ

(*1988), rodený Blavák a absolvent Divadelní fakulty JAMU. Od začiatku roku 2015 vystriedal Mariána Amslera vo funkcii umeleckého šéfa brnenského HaDivadla. Okrem domovskej scény režíroval napríklad v Divadle Letí alebo v Národných divadle moravskoslezskom v Ostrave.

VIVISEKCE NEOLIBERÁLNIHO KAPITALISMU

BARBORA KASPAROVA

Když už se na Floře tak často navracíme k česko-německé tradici naší kultury, vzpomenu jednu německou monografii o Brechtově divadle – Die Bilder, die die Positionen beziehen; Obrazy, které zaujmají pozici. U Náměsíčníků je důležité jejich místo, které zaujmají v dramaturgii sezóny, a nelze je ani omylem odtrhnout od jejich tvůrců, od souboru HaDivadla, ani od kontextu, v němž vznikli. Jsou jedním ze základních kamenů (možná úplně prvním), které určí další vývoj divadla pod Burajovým vedením. Je to vyznání ze skepse nad společností a smyslem divadla, umění v současnosti. S každou reprízou se opakuje očištění tvrdou sebereflexí a hořkou sebeironií. Nelze však skončit, něco musí následovat. Náměsíčníci jsou jen tvůrčí mezistupeň, uvědomění si své vlastní pozice. V následující sezóně by se mělo ukázat, co dál.

Paralely jsou očividné. Brochův román spadá do přelomového období mezi světovými válkami. Stejně tak my se nacházíme na určitém dějinném přelomu, který zatím nedokážeme úplně přesně pojmenovat. Definice se v učebnicích objeví až s dostatečným časovým odstupem. A do třetice, HaDivadlo se právě nachází na svém existenčním přelomu s příchodem nového uměleckého vedení. Náměsíčníci by se dali chápat jako ztělesnění avizovaného „manifestu“ 42. sezóny na téma Sebereflexe, který se naplňuje s každou inscenací sezóny poučeně a s rozmyslem.

Režijní styl Ivana Buraje se v Náměsíčnících vyznačuje svou

absolutní ambicí být srozumitelný. To je ostatně cíl každého levicově a sociálně orientovaného umělce. Tím nemyslím jen rozdělení inscenace na tři části pro lepší orientaci, ani fakt, že inscenace v závěru vysvětlí v meta-rovině první čtené zkoušky sebe samu. Každý z celků je přístupný především díky zvolené formě. Text nahraný skrze Google Translator se opakuje ve svých tezích tak dlouho, dokud se všichni neusadí a nezačnou poslouchat. Robot nastíní problémy, které se budou řešit během scén časově spadajících do Brochova románu. Toto schnitzlerovské muzeum lidských kreatur funguje na základě filmového střihu, přičemž na tento způsob vnímání jsme vycvičení jako uživatelé internetu dokonale. Navíc pečlivě vybraná hudba scény významově posiluje. První čtená zkouška v závěru inscenace pak důsledně vysvětlí vše, co třeba nezaznělo dostatečně jasně, nebo bylo pohlceno scénickou metaforou.

Náměsíčníci z programu festivalu vyčnívají. Je to filosofické divadlo pro masu; neprodejné, ale úderné. V prostoru vyřčených i nevyřčených světonázorů se zorientuje každý, neustále je s čím jít, ale žádné řešení se nevnučuje. To vše za účelem zdůraznění pozice malého bezmocného člověka v neoliberalním kapitalismu. Ve vzduchu visí jeden velký otazník. Děláme to tak vlastně víceméně všichni. Sedíme do rána v nonstopáči, omamujeme se jedno jakou látkou, přemítáme nad svými životy a pravidelně si prožíváme krátké sebereflexní chvílky. Další krok zůstává otevřený.

GLOSA MAXE SOBKA

Dramaturgia tohto festivalu má jedno veľké plus. Alebo ja, za moju interpretáciu. Včerajší Náměsíčníci nám ukázali komplikované filozofie. Veľmi mi pripomínali kaviarenské posedenia (ktoré veru všetci dobre poznáme), ktoré sa tvária, akoby sa riešil problém. Problém, o ktorom všetci vieme ale naozaj iba rozprávať. A potom príde Švejk. Vlastne nepríde. Ale to nevieme. Inscenácia nám ukáže veľmi jednoznačne prax, v ktorej uplatňujeme múdre debaty. Súdny proces, ktorý je všetkým iným, len nie súdnym procesom, a aby toho nebolo málo, obžalovaný sa nedostaví. Nevadí. Dostali sme aspoň guláš. Tekutá Evropa sa nevzdialila ani na krok. Čeština, nemčina, maďarčina. A rozumeli si. Aj keď sa nedohodli. Ale bola tu tá možnosť rozprávať o čomkoľvek. Vďaka aspoň za ňu!

GULÁŠ JE SJEDNOCENÁ EVROPA

BARBORA HOWANTZOWA

V zákulisí Moravského divadla jsme se po festivalovém představení Kauza Schwejk setkali s českou polovinou obsazení – Ivanou Uhlřovou, Jiřím Černým a Vladimírem Javorským, abychom probrali nejen postavu Švejka jako takového, ale především specifika dvojjazyčného zkoušení a práce s režisérem Dušanem Davidem Pařízkem.

JAK VÁM CHUTNAL SCHWEJKOVSKÝ GULÁŠ

Já večer nejím.

Ale představení bylo nezvyčajné.

koutek divadelní požární hlídky

Guláš byl výbornej.

Líbilo se nám i trojjazyčné provedení.

koutek olomouckých uměnovědců

Päť hviezdíček z päťich.

Guláš i predstavenie.

fešák Filip

Guláš jsem nestihl. Speciálně jsme však zvolili veganskou variantu, aby si každý mohl pochutnat.

režisér D. D. P.

Jaký je váš vztah ke Švejkovi?

Jiří Černý: To je složitá otázka... Postava Švejka je samozřejmě hodně zanesena filmem s Rudolfem Hrušínským. Zaujalo mě, že kvůli té roli musel přibrat třicet kilo a už je nikdy neshodil. To je velká škola i pro nás, současné mladé adepty herectví. Postava Švejka je ale především alegorická, jde jen o zástupný obraz nějakých vlastností a povah – národních i obecnějších.

Ivana Uhlřová: Tu literární postavu mám ráda, je úžasná. Akorát nesnáším, jak se z ní přebírá ten „obraz češství“ a už vůbec se neztotožňuju s českým nacionalismem.

Vladimír Javorský: Já jsem to nečetl. Mám ale rád Švejkovu hořkost, i to, že nejde jen o prvoplánovou srandu.

Jak jste se vyrovnávali během zkoušení s ikoničností postavy Švejka?

I. U.: Na to ani nebyl prostor, řešili jsme především situace na jevišti a to přináší úplně jinou realitu. Staráte se jen o to, co je, jak je to přepsané a do čeho. My tři jsme se vyrovnávali hlavně s tím, že jsme se každý den museli naučit nové odstavce německého textu, navíc ve staré němčině...

V. J.: Dušan ten text natolik demytizoval, že to bylo mnohem snazší. Ta inscenace není „Švejk“, přeci jen je to „Kauza Schwejk“.

Jak vypadalo dvojjazyčné zkoušení?

I. U.: Dušan mluvil německy, pak to říkal česky...

J. Č.: Anebo mluvil česky a pak to říkal německy...

V. J.: Nebo to zapomínal říkat druhým jazykem. Ale chaotické to určitě nebylo.

J. Č.: My jsme na to zvyklí z Divadla Komedie, kde jsme mívali i různé německé režiséry. Ti ale měli oproti Dušanovi tu nevýhodu, že neuměli česky. To bylo mnohem složitější zkoušení.

V. J.: Tady to navíc mělo být předností inscenace – jak si lidé v prostoru Rakouska-Uherska těžko rozumí. Pomatení jazyků je součástí představení. Z těch „ztraceno v překladu“ vzniká zvláštní napětí.

I. U.: Já jsem měla problém mluvit česky. Předtím mě nenapadlo pozorovat, že čeština je na jevišti mnohem slabší jazyk než němčina. Když mám najednou reagovat na repliky v češtině, dělám chyby a mám s tím ohromný problém, protože se to – co se týče tahu a síly – nedá s němčinou vůbec srovnat.

J. Č.: Bylo zajímavé pozorovat, jak se herci domlouvají, i když si nerozumí. Některé principy na jevišti fungují stále stejně, stejně jako takové to „herecké napojení“.

Je spolupráce s D. D. Pařízkem něčím specifická?

V. J.: Není to poznat? Když nás uvidíte v různých inscenacích různých režisérů, snadno si pak vydedukujete, jak je specifická. Podle výsledku.

J. Č.: Na Švejkovi bylo pozoruhodné, že přišel s něčím, co měl absolutně připravené, ale když jsme se na tom sešli jako kolektiv, začínali jsme úplně od nuly. Dušan nebazíroval na tom, že to nějak musí být. Věděl, o čem chce vyprávět, na co chce Švejka převést. A konec, ten jsme dozkušovali ve Vídni, závěrečná scéna nebyla vůbec hotová. Ještě ráno v den premiéry jsme nevěděli, jak to bude vypadat. A přesto to měl precizně připravené. Ve spolupráci s ním je tedy obrovská svoboda, která je ale podložena soklem přípravy.

Liší se u publika přijetí scény s gulášem?

I. U.: Někteří lidé už asi dnes věděli, co přijde, tak jim nebylo hloupé přijít. V Divadle Komedie se navíc na jevišti jedlo pořád, takže diváky, co chodili do Komedie, to také nezaskočilo.

HAŠEK BY TO BRAL

DOMINIKA SCHIROKA

Čo mohlo sekciu Tekutá Evropa zakončiť lepšie ako včerajšia Kauza Schwejk? Román, ktorý zachytáva rozklad Rakúsko-Uhorskej monarchie, necháva nahliadnúť do histórie (multikultúrneho) gulášu výsostne nášho regiónu. V prevedení režiséra Dušan Davida Pařízka sa navyše švejkovská látka stáva poriadnym základom pre komentovanie problémov medzikultúrneho dialógu ako takého. Niečo podobné sme už na festivale videli v The Situation berlínskeho Maxim Gorki Theater, ktorá riešila problematiku spoluzitíe v dnešnom postmigrantskom Berlíne. V bývalej k. u. k. monarchii by si však človek nespíkoval tak ako v berlínskej štvrti Neukölln – vládny jazykom bola nemčina. U Pařízka je to potom práve jazyk ako centrálna téma, ktorou tlmočí problematiku kultúrnej hierarchizácie a vzájomného (ne) porozumenia. To je zo strany režiséra zásadný autorský vklad. Skôr ako prerozprávania románu sa Kauza Schwejk potom točí okolo „filolológie“ a javiskovej akcii príznačne dominuje nešikovné tlmočenie či pedantské opravovanie zlej výslovnosti. To však zďaleka nie je všetko.

Jedným z geniálnych fórov inscenácie je už samotný produkčný rámec. Kauza Schwejk vznikla pre medzinárodný festival Wiener Festwochen ako koprodukcija s pražským Studiem Hrdinů a Theater Bremen. Táto špecifická kombinácia umožnila, že sa na javisku skutočne stretávajú herci z rôznych kútov bývalej monarchie. Čo je ešte zaujímavejšie, ich národné identity sa prelínajú. Češi hovoria „oficiálnou“ nemčinou s roztomilo priznaným prízvukom, z úst brémskych hercov počuť rakúsky akcent, z hľadiska v polovici predstavenia vystúpi ďalší herec (tentokrát z Viedne), ktorý na sálu Moravského divadla spustí zvukomalebnou maďarčinou. Ostatne i režisérova identita sa tiež triešti niekde medzi Mníchovom, Prahou a Viedňou. Ako zaznelo v priebehu večera: „Veď ktorý Rakúšan nemá v sebe kus slovanskej krvi?“ A ešte dodnes to

isté platí prakticky pre všetky národy bývalej ríše. Je fajn si to opäť takto uvedomiť.

Inak, všimlístesi, že sa v predstavení akosi na niekoho zabudlo? A ako sú v Castorfovom Švejkovi v Mníchove všetky postavy hlavným hrdinom, Pařízek inscenuje Haškov kultový román bez Švejka – pre mňa ďalší geniálny fór. Presne tak totiž režisér zvýraznil ďalšiu svoju tematickú linku, ktorou bol systémový mechanizmus moci a tzv. veľkých dejín, ktoré človeka typu Švejka odmietajú tolerovať. Protagonista sa tak okrem komentárov nadriadených vynára napríklad len prostredníctvom ikonického salutovania, ktorého presné prevedenie sa v krátkej lekcii vysvetlí s nemeckou presnosťou.

A ešte jeden fór. Pařízek sa tu samozrejme opäť ukázal ako majster osobitého žánru: režisér prestávok. V minuloročnej Směšné temnotě napríklad Stefanie Reinsperger s viedenskými kolegyňami stihli v dekadentnej pauze doslova rozsekať na márne kúsky celú drevenú scénoγραφiu. Vo Schwejkovi sa zas Pařízek vracia skôr ku sklonu k sympatickým ľudovým gestám (Spílání publiku) a všetkých prítomných pozýva na javisko na tanier gulášu s plžňou. Je v tom utópia a trochu i anarchizmus. Hranica medzi javiskom a hľadiskom padá, z divadla sa stáva švejkovská party. Hašek by to určite docenil.

J. Č.: Dnes to byl ale extrém, tolik lidí jsme na jevišti asi nikdy neměli.

I. U.: Byla to první oboustranná děkovačka.

J. Č.: Samozřejmě máme taky různé figle. První jde Žofka a třeba nějací lidé z divadla, aby se to trochu rozproudilo, protože hranice mezi jevištěm a hledištěm je u nás pořád tak nějak posvátná.

V. J.: Guláši ale rozumějí všude stejně, v Německu, Rakousku i u nás. Guláš je internacionální. Je to sjednocená Evropa.

JIŘÍ ČERNÝ

(*1982) Vystudoval Pražskou konzervatoř. V roce 2001 nastoupil do Činoherního studia v Ústí nad Labem, pak působil v Divadle Komedie. Je také vicemistrem celostátního kola ve slam poetry z roku 2004.

IVANA UHLÍŘOVÁ

(*1980) Vystudovala Janáčkovu konzervatoř v Olomouci. Její nejvýznamnější působení bylo doposud v Divadle Komedie. Dvakrát obdržela Cenu Alfréda Radoka – v roce 2006 za talent roku, roku 2010 pak za roli v inscenaci Víra, láska, naděje.

VLADIMÍR JAVORSKÝ

(*1962) Vystudoval brněnskou JAMU, po níž hrál v divadle Husa na provázku. V roce 1993 nastoupil do Činoherního klubu a od roku 1999 působí v Národním divadle. V roce 2012 získal Českého lva za roli ve filmu Poupata.

REŽISÉR

DUŠAN DAVID PAŘÍZEK

MLUVÍ O STAVU SVÉ DOMOVINY

Které?!

ČESKÍ DIVÁCI SÚ RADI SÚČASŤOU PREDSTAVENIA

BARBORA FORKOVITSCHOWA

Nemeckojazyčný časť hereckého súboru inscenácie Kauza Schwejk tvoria traja šarmantní páni, Peter Fasching, Martin Baum a Gábor Biedermann. Po krátkej pauze na guláš mi porozprávali o spolupráci s Dušanom D. Pařízkom aj o rozdieloch medzi európskym publikom.

Aký je váš vzťah k Švejkovi?

Martin Baum: Keď som bol malý, pozeral som filmy o Švejkovi. Som Rakúšan, takže som videl nemeckú verziu s Frtizom Muliarom a neskôr s Heinzom Rühmanom. To bolo všetko, čo som o Švejkovi pred prácou na tejto inscenácii vedel. Až potom som sa oboznámil s celým pôvodným textom. Zistil som, že je to oveľa politickejšie, než som si myslel.

Gábor Biedermann: Bol som na tom rovnako, videl som úryvky z niektorých filmov a vedel som, že pre Čechov je to dôležité dielo, sú v ňom ich veľké témy a história. Počas práce na inscenácii som si uvedomil, že sa vzťahuje aj k našej súčasnosti – hlavne čo sa týka otázky vzájomného porozumenia. Tá je stále aktuálna, aj po sto rokoch. Máme tie isté problémy, aké ľudia v minulosti. Veľa vecí ostáva rovnakých.

Peter Fasching: O Švejkovi som veľa nevedel. Videl som nejaké obrázky, buď fotky z filmov, alebo ilustrácie z kníh, a vždy sa mi to zdalo celkom vtipné. Až neskôr, pri práci som si uvedomil, aké je to temné. Pod veselými príbehmi sa skrývajú témy reálneho zla.

Ako ste sa v priebehu skúšania vyrovnávali s ikonickosťou postavy Švejka?

P. F.: Dušanov plán nebol prerozprávať celý príbeh, iba povyberať niekoľko liniek a pospájať ich dohromady. Vďaka tomu, že vedel, čo robí, ako môže s pôvodným dielom zaobchádzať, som sa nebál a bol som sebavedomý. Dušan sa vo Švejkovi naozaj vyzná, takže experta sme mali na našej strane.

M. B.: Presne. Mali by ste vidieť jeho knihy! Má v nich toľko poznámok – vyzerá to ako storočná práca!

G. B.: Ja som mal voči Švejkovi rešpekt z toho dôvodu, že je to takmer ľudové dielo. Keď sme inscenáciu hrali v Prahe, diváci to považovali za vlastný príbeh. Smiali sa, poznali všetky postavy. Keď to hráme v Rakúsku, reakcie sú úplne odlišné. V Nemecku to ľudia zas nepoznajú. Poznajú iba film s Heinzom Rühmanom. Mám rád, keď máme predstavenia v Čechách, divákovi je to veľmi blízke.

M. B.: Publikum pre túto inscenáciu je rozhodne české. Rozumejú jej. Pre Nemcov je to skôr akýsi zahraničný folklór.

P. F.: Takisto téma bojov medzi Rakúskom, Českom a Maďarskom v Nemecku až tak nerezonuje.

Ako vyzeralo dvojazyčné skúšanie?

P. F.: Hlavne Dušan komunikoval v dvoch jazykoch – keď niečo vysvetľoval, povedal to po česky a potom po nemecky. Takisto naši českí kolegovia ovládajú nemčinu, vlastne na celkom slušnej úrovni. Komunikácia prebiehala v nemeckom, anglickom, českom a niekedy dokonca aj francúzskom jazyku. Je to naozaj európska produkcia.

G. B.: Myslím, že takéto medzinárodné spolupráce by sa mali robiť častejšie.

P. F. + M. B.: Áno, rozhodne!

Je spolupráca s D. D. Pařízkom niečím špecifická?

M. B.: Práca s ním je veľmi výnimočná a mám ju rád. Je ťažká, no to je dobre. Túto inscenáciu hráme už tri roky. Keď sa stretneme po roku, pracujeme rovnako ako na jej začiatku. Snažíme sa zlepšiť všetko, čo sa dá. Je skvelé, že Dušan dobre vie, čo chce, kam chce dospieť, no zároveň prijíma podnety aj od nás, hercov. Naozaj ide o plynúcu spoluprácu a to je podľa mňa to najlepšie, čo môže herec pri skúšobnom procese zažiť.

G. B.: Áno, je to aj preto, že Dušan nám dôveruje a my samozrejme dôverujeme jemu v jeho umeleckých zámeroch.

M. B.: Ja a Gábor sme už s Dušanom pracovali aspoň na jednej inscenácii pred Schwejkom, a keď nás pozval na spoluprácu na tomto projekte, ihneď sme súhlasili.

P. F.: Ja s ním spolupracujem po prvýkrát, no už predtým som videl pár jeho inscenácií. Myslím, že dôvod, prečo je naša vzájomná dôvera taká veľká, je, že Dušan je skvelý v komunikácii. Keď napríklad vysvetľoval niečo len pre českých hercov, neskôr to preložil aj nám, aby sme vedeli, o čo ide. Vďaka tomu sú všetci v obraze. To je veľmi dôležité a myslím, že to je Dušanove špecifikum.

Líši sa prijatie gulásovej scény publikom?

G. B.: Líši sa guláš! (smiech)

P. F.: Skôr by som chcel povedať o scéne, kde od divákov pýtam cigarety. Keď to hráme v Čechách, zvyknem dostať dve, tri, dostávam aj celé balíčky, všetko! V Nemecku som prešiel celým publikom a nedostal som nič. Českí diváci sú úžasní. Sú šťastní, keď môžu byť súčasťou predstavenia.

M. B.: Áno, napríklad nikdy sme na javisku v závere nemali toľko ľudí ako dnes!

P. F.: Neboja sa zapojiť sa a to je super. Javis-ko pre nich nie je tak „sväté“ ako v Nemecku.

PETER FASCHING

(1988) je rakúsky herec. V roku 2012 ukončil štúdium herectva na Otto-Falckenberg-Schule v Mníchove. V súčasnosti je stálym členom ansámblu nemeckého Theater Bremen.

MARTIN BAUM

(1963) je rakúsky herec. Štúdium herectva absolvoval na Morarteu v Salzburgu. V súčasnosti je stálym členom ansámblu nemeckého Theater Bremen.

GÁBOR BIEDERMANN

(1979) je herec. Narodil sa vo Francúzsku, vyrastal v Portugalsku, pôsobil v Nemecku a momentálne je stálym členom ansámblu rakúskeho Volkstheater. Jeho dva materinské jazyky sú nemčina a maďarčina.

Festival Divadelní Flora je opravdu mimořádná událost ve spoustě ohledů. Představuje skvělý výběr top inscenací od domácích i mezinárodních divadel. Konkrétně hlavní festivalová dramaturgická linie Tekutá Evropa, propojující rozdílné inscenace, je v takové intenzitě a konzistentnosti něčím nebyvalým. Za zmínku stojí ale už vůbec samotná dramaturgie festivalu slučující inscenace, diskusní bloky a párty v průběhu deseti dní. Atmosféra celé události se vyznačuje otevřeností, nadšením a naprostou absencí domýšlivosti a namyšlenosti. Doslova nakazí ihned každého, kdo se nachomýtně okolo, a z festivalu se stává místo setkání mezi diváky, divadelníky, tanečníky a tvůrci.

ROLAND BERSCH
hospitant mnichovského Rezipiententheateru

#21df

KAUZA B.

NE 21. 5.

11:00 Divadlo hudby

Rodrigo Sobarzo

PRINS OF NETWORKS

Chilský alchymista Diego Olea zve na nezapomenutelnou návštěvu do podivuhodného experimentálního modulu. Podmanivý divadelní výzkum přírody, hmyzu i ekologických cyklů v digitálním věku!

14:00 Konvikt / šapitó

Maf a na cucky

Interaktivní dílna s dětskými průzkumníky divadelního světa.

15:00 Konvikt / Divadlo K3

Guilherme Miotto – Menno van Gorp

RISE UP

Cenami ověřená inscenace expresivního brazilského choreografa a několikanásobného světového šampiona v breakdance je jiskřivou kombinací rozdílných pohybových přístupů. Sebezničující Menno van Gorp v „tanci za soumraku“!

17:00 S-klub

Keren Levi

THE DRY PIECE (XL Edition)

Je rutinní zobrazování ženské nahoty pouze výrazem genderové nerovnosti? Nahé performancey vyzývají nejen naše voyeurství, ale i touhu po dokonalé kráse – ve strhující choreografii Izraelky Keren Levi.

19:30 klub Vertigo

Tekutý epilog DJs

Rezervace vstupenek propadá 15 min před začátkem, 30 min před produkcí probíhá doprodej vstupenek.

šéfredaktor: Martin Mahatschek | redakce: Barbora Forkovitschová, Barbora Howantzowa, Barbora Kasparová, Dominika Schiroka, Jakub Molnár
korektura: Peter Pláteník | sazba: Zděnek Vévoda | foto: Lukas Gorky, Ondrzej Hruschka | tisk: Tiskárna ČD | web: www.divadelniflora.cz

21. Divadelní Flora je realizována s podporou Ministerstva kultury České republiky, Olomouckého kraje, Statutárního města Olomouce, Česko-německého fondu budoucnosti, Goethe-Institutu v Praze, The Performing Arts Fund NL, grantu z Islandu, Lichtenštejnska a Norska, Státního fondu kultury ČR, Velvyslanectví Nizozemského království a Moravského divadla Olomouc; hlavním mediálním partnerem je Česká televize. Pořadatelem festivalu, který se koná pod záštitou ministra kultury Daniela Hermana, je DW7, o.p.s. Hlavní programová linie TEKUTÁ EVROPA je součástí Česko-německého kulturního jara 2017.